
Statlig erstatning til personer utsatt for vold og overgrep

KONTORET FOR
VOLDSOFFERERSTATNING

Innhold

- 04** Hva er voldsoffererstatning?
- 05** Hva slags handlinger kan jeg få erstatning for?
- 06** Hva må jeg gjøre for å få erstatning?
- 08** Hva kan jeg få erstatning for?
- 12** Rådgivningskontorene for kriminalitetsutsatte
- 15** Andre spørsmål
- 19** Hvor kan jeg få mer informasjon?

For straffbare handlinger som har funnet sted etter 1. juli 2001 gjelder lov om erstatning fra staten ved personskade voldt ved straffbar handling, m.m. (voldsoffererstatningsloven, lov nr. 13/2001).

Voldsoffererstatningsloven har blitt endret med virkning fra 1. januar 2008, 2009 og 2011. Avhengig av når du ble utsatt for en straffbar handling, kan dette ha betydning for hvilke regler som vil gjelde i din sak. For straffbare handlinger som har funnet sted fra 1975 til lovens ikrafttredelse 1. juli 2001 gjelder voldsofferforskriften med overgangsregler, jf. lovens § 19.

Voldsoffererstatning

Har du blitt skadet etter en straffbar handling – overfalt, slått ned, utsatt for seksuelle overgrep eller på annen måte lidd skade – kan du ha rett til voldsoffererstatning. Barn som har opplevd vold mot sine nærmeste kan ha rett til erstatning. Dersom voldsofferet dør, kan de etterlatte ha rett til erstatning.

Det er Kontoret for voldsoffererstatning som behandler søknader om voldsoffererstatning.

“ Har du blitt
skadet etter en
straffbar handling
kan du ha rett til
voldsoffer-
erstatning ”

Denne brosjyren gir deg informasjon om voldsoffererstatningen, hva du kan få erstatning for, hvordan du søker erstatning og informasjon om Rådgivningskontorene for kriminalitetsutsatte. Du finner mer informasjon på vår nettside voldsoffererstatning.no

Hva slags handlinger kan jeg få erstatning for?

Du kan få erstatning for alle personskader, både fysiske og psykiske, som du har blitt påført etter en straffbar handling. Med personskade menes alle skader på deg som person, også skader som først viser seg senere, for eksempel langtidsskader etter en hjernerystelse eller psykiske skader.

For å få erstatning må det være klar sannsynlighetsovervekt for at det har skjedd en straffbar handling. Det må sannsynliggjøres at skaden som søkes erstattet faktisk skyldes den straffbare handlingen. Normalt vil søknaden om voldsoffererstatning først bli behandlet etter at straffesaken er avsluttet. Du kan tilkjennes erstatning selv om straffesaken er henlagt.

Ved drap kan de etterlatte få erstatning. Barn kan også ha rett til erstatning hvis de har opplevd vold mot sine nærmeste.

“Du kan få erstatning for alle personskader, både fysiske og psykiske”

Hva må jeg gjøre for å få erstatning?

Ønsker du å søke om voldsoffererstatning, må forholdet først anmeldes til politiet. Når du anmelder vil du få spørsmål fra politiet om du ønsker å fremme et erstatningskrav i forbindelse med straffesaken. På det må du svare bekreftende.

Søknad om voldsoffererstatning sendes til Kontoret for voldsoffererstatning. Det koster ingenting å søke. Utgifter du har i forbindelse med å fremme søknaden, til for eksempel å innhente journaler, må du i utgangspunktet dekke selv. Enkelte utgifter kan likevel dekkes dersom du får innvilget din søknad.

“Ønsker du å søke om voldsoffererstatning må forholdet først anmeldes til politiet”

Søknadsskjema finner du på vår nettside voldsoffererstatning.no, hos politiet og Rådgivningskontorene for kriminalitetsutsatte.

Hva kan jeg få erstatning for?

Du kan få erstatning for økonomisk tap, varige og betydelige skader (ménerstatning), oppreisning og erstatning til etterlatte ved drap eller dødsfall etter en straffbar handling. Ordningen med voldsoffererstatning fra staten er subsidiaær til andre dekningsmuligheter. Det vil si at du først må søke å få ditt ditt tap dekket gjennom dine forsikringer og andre offentlige ytelser.

Erstatning for økonomisk tap

Gjennom voldsoffererstatningen kan du få dekket utgifter og økonomiske tap som følge av voldshandlingen. Dette inkluderer:

- Utgifter til medisinsk behandling, egenandeler og medisiner, samt reiseutgifter i forbindelse med behandlingen
- Utgifter til behandling av tannskader. Før det tilkjennes erstatning for tannbehandling, må det avklares om og eventuelt hvor mye av

“ Du kan få dekket utgifter og økonomisk tap som følge av voldshandlinger ”

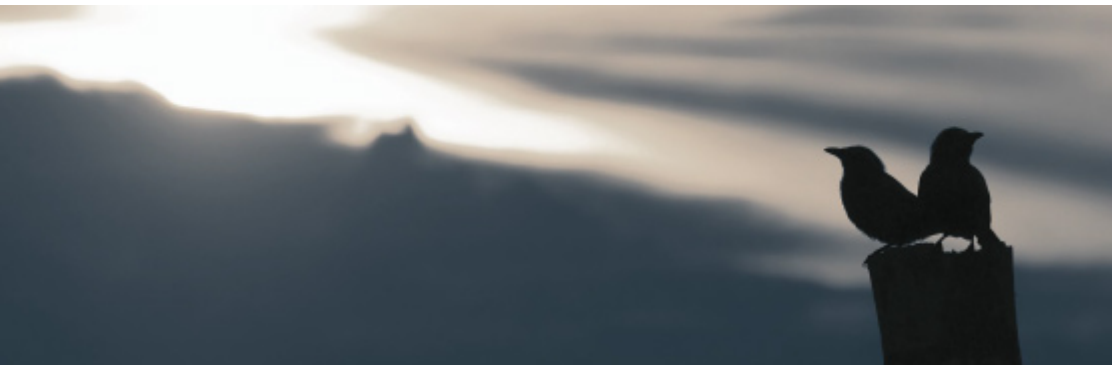

behandlingen som vil være dekningsberettiget gjennom HELFO (Helseøkonomiforvaltningen)

- Erstatning for ødelagte klær og andre personlige bruksting du hadde på deg da den straffbare handlingen fant sted
- Lidt og fremtidig inntektstap som følge av skaden

Du må sannsynliggjøre dine tap og dokumentere dine utgifter. Det betyr at du bør vedlegge dokumentasjon for de tap du søker erstattet. Dette kan være kostnadsoverslag, kvitteringer fra lege og tannlege, kvitteringer for klær og andre bruksgjenstander. For inntektstap kan erklæring fra arbeidsgiver om inntektstap, kopi av selvangivelse eller ligningsoppgjør sannsynliggjøre ditt tap. Våre rådgivningskontor kan hjelpe deg med dette arbeidet.

“ Du må
sannsynliggjøre
dine tap og
dokumentere
dine utgifter ”

“Oppreisning er en engangssum som utbetales for smerte, ubehag og skade av ikke-økonomisk art.”

Ménerstatning ved varig og betydelig skade

Hvis du har fått varig og betydelig skade som følge av voldsepisoden, kan du få ménerstatning. Kravet er at en spesialist konstaterer at du har fått minst 15 % medisinsk invaliditet som vil vedvare i minst 10 år.

Det kan ta tid før en kan si om skaden kommer til å gi varige mén. Som hovedregel må det gå minst 2 år fra skadetidspunktet. I slike tilfeller kan det søkes om ménerstatning på et senere tidspunkt.

Oppreisning

Oppreisning er en engangssum som utbetales for smerte, ubehag og skade av ikke-økonomisk art. Erstatningsnivået på oppreisningen bygger på forvaltnings- og rettspraksis.

Erstatning til etterlatte

Etterlatte etter noen som mister livet som følge av en straffbar handling kan ha rett til voldsoffererstatning. Voldsoffererstatning for tap av forsørger kan gis personer som den avdøde helt eller delvis forsørget. Utgifter til gravferd og andre utgifter i forbindelse

med dødsfallet kan dekkes. Det kan gis oppreisning til avdødes ektefelle, samboer, barn, foreldre og i enkelte tilfeller søsken.

Etterlatte med personskade kan ha krav på å få dekket økonomiske tap, slik som behandlingsutgifter og inntektstap.

“Etterlatte etter noen som mister livet som følge av en straffbar handling, kan ha rett til voldsoffererstatning”

Rådgivningskontorene for kriminalitetsutsatte

Rådgivningskontorene for kriminalitetsutsatte er et offentlig landsdekkende tilbud til alle som har blitt utsatt for vold og andre kriminelle handlinger.

Rådgiverne har lang erfaring i å hjelpe til med søknader om voldsoffererstatning. De kan hjelpe deg å komme videre i livet ditt etter å ha blitt utsatt for kriminalitet. Hos rådgivningskontorene får du informasjon om rettigheter og hvilke andre hjelpetilbud som finnes, og de kan bistå deg i å søke om erstatning. Også pårørende og andre berørte kan ta kontakt.

Rådgiverne gir også støtte til vitner både før, under og etter rettsaker. Du kan kontakte rådgivningskontorene anonymt hvis du ønsker det.

“ Rådgiverne
kan bistå med
søknad om
voldsoffer-
erstatning ”

Du kan ringe 815 20 077 eller gå inn på nettsiden voldsoffererstatning.no for å finne det nærmeste rådgivningskontor. Politiet kan også gi mer informasjon om denne tjenesten.

Andre spørsmål

Hvor mye kan jeg få i erstatning?

Hvis skaden er skjedd i 2011 eller senere kan du motta inntil 60 ganger grunnbeløpet i folketrygden (G) på skadetidspunktet. Grunnbeløpet justeres med virkning 1. mai hvert år. I særlige tilfeller kan det gis ytterligere erstatning dersom det er nødvendig for å opprettholde en alminnelig god levestandard.

For skader før 2011 er det andre grenser for maksimal erstatning.

“Grunnbeløpet justeres med virkning fra 1. mai hvert år”

Skadedato	Maksimal erstatning
1975–1993	kr 150.000
1994–30. juni 2001	kr 200 000
1. juli 2001–2008	20 G på skadetidspunktet
2009–2010	40 G på skadetidspunktet
2011 og senere	60 G på vedtakstidspunktet

“Selv om straffesaken er henlagt, kan du likevel få erstatning”

Kan jeg få erstatning for skader i utlandet?

Du kan i visse tilfeller få erstatning for straffbare handlinger som har skjedd i utlandet. Rådgivningskontorene kan i enkelte tilfeller bistå med å søke erstatning fra tilsvarende ordninger i andre land.

Saksbehandling

All saksbehandling er skriftlig. Det treffes normalt ikke vedtak om erstatning før straffesaken er avgjort. Selv om straffesaken er henlagt, kan du likevel få erstatning. Kontoret for voldsoffererstatning gjør en selvstendig vurdering av bevisene i saken.

Informasjon til skadevolder

Skadevolder anses ikke som part i sak om erstatning til voldsofre. Kontoret for voldsoffererstatning avgjør om utbetalt voldsoffererstatning skal kreves tilbake fra skadevolder. I så fall vil skadevolder være part i regressaken, og har da rett til innsyn i relevante dokumenter fra erstatningssaken.

Foreldelse

Som hovedregel er det en sivil foreldelsesfrist på tre år etter voldshandlingen. Kravet vil likevel ikke være foreldet før det straffbare forholdet er foreldet etter straffeloven. Dersom det foreligger dom i straffesaken vurderes kun den sivilrettslige foreldelsen.

Medvirkning

Dersom du selv har medvirket til at skaden oppstod, kan erstatningen bli redusert eller bortfalle helt.

Hva kreves av bevis?

For å få voldsoffererstatning må det være en klar sannsynlighetsovervekt for at det har skjedd en straffbar handling.

“ Dersom du har medvirket til at skaden oppstod, kan erstatningen bli redusert eller bortfalle helt ”

Hvor kan jeg få mer informasjon?

Informasjonen i denne brosjyren er ikke utfyllende. For mer informasjon, se våre nettsider voldsoffererstatning.no, eller ta kontakt med vårt servicetorg.

Du kan også kontakte oss for bistand i forbindelse med søknad om voldsoffererstatning.

Nett: voldsoffererstatning.no

E-post: post@voldsoffererstatning.no

Telefon: 78 98 95 00

Postadresse:

Kontoret for voldsoffererstatning

Postboks 253

9951 Vardø

“Ta kontakt for mer informasjon eller bistand i forbindelse med søknad om voldsoffererstatning”

Kontoret for voldsoffererstatning

Nett: voldsoffererstatning.no

E-post: post@voldsoffererstatning.no

Telefon: 78 98 95 00

Postadresse:

Kontoret for voldsoffererstatning

Postboks 253

9951 Vardø

Rådgivningskontorene for kriminalitetsutsatte

Landsdekkende tjeneste for råd og veiledning
til kriminalitetsutsatte samt hjelp til utfylling av
søknad om voldsoffererstatning.

Nett: voldsoffererstatning.no

E-post: post@voldsoffererstatning.no

Telefon 815 20 077

KONTORET FOR
VOLDSOFFERERSTATNING